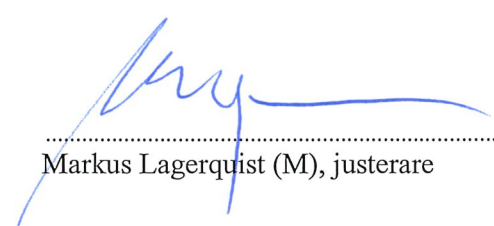

PROTOKOLL

Datum: 2018-02-12

Plats och tid: Stationsgatan 12, klockan 17.30-20.15**Ledamöter:** Maria Gardfjell (MP), ordförande
Markus Lagerquist (M), vice ordförande
Jens Nilsson (S)
Rafael Waters (S)
Hanna Victoria Mörck (V)
Isak Stoddard (CEMUS), adjungerad**Inbjudna:** Bertil Lustig, VA chef Uppsala Vatten
och Avfall
Hannes Vidmark, miljöchef KLK
Camilla Rivera, vattenstrateg SBF
Marianne Kahn, Naturskyddsföreningen**Övriga deltagare:** Rebecca Sandström, processledare KLK**Utses att justera:** Markus Lagerquist (M)**Paragrafer:** 10-16**Justeringens plats och tid:** Uppsala 2018-07-12**Underskrifter:**
.....
Maria Gardfjell (MP), ordförande
.....
Markus Lagerquist (M), justerare
.....
Rebecca Sandström, sekreterare

PROTOKOLL

Datum: 2018-02-12

§ 10**Val av justeringsperson**

Markus Lagerquist väljs till justerare.

...

§ 11**Fastställande av dagordning**

Dagordningen fastställs enligt utsänt förslag.

...

§ 12**Presentationer**

Maria Gardfjell hälsar alla välkomna och presenterar dagordningen.

En beskrivning av rådets funktion ges: Samlar nyckelpersoner från nämnderna för att utbilda och höja nivån inom miljöfrågorna. Rådet kan också komma med råd och synpunkter till kommunstyrelsen.

...

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Datum: 2018-02-12

§ 13**Vårt dricksvatten**

Uppsala Vatten och Avfall har byggt en modell för hur åsen fungerar tillsammans med Sveriges, geologiska undersökningar, SGU. Detta gjordes både för att inte gå miste om gammal kunskap i och med generationsskifte och även för att få ny kunskap. I modellen har de bl.a. följt grundvattnets flöden och spridningar genom att tagga partiklar och följa deras resa.

Viktigt med åsen och dess funktion eftersom den renar vårt dricksvatten. Staden är planerad utifrån att vi tar vatten från åsen. Skulle vi sluta pumpa upp vatten så skulle tex stadsträdgården eventuellt kunna översvämmas.

Vi har en överledning från Tämnrån till Fyrisån för att förstärka vattenmängden i åsen.

Vi har i dagsläget ett bra och robust system för vårt vatten. Men efter 2050 behöver vi ett utökat system för att kunna tillgodose behovet i och med befolkningsökningen.

Förra sommaren hade vi problem med låga grundvattennivåer i vissa delar av kommunen. Behövde exempelvis köra vatten ut till drabbade områden för att fylla på. Uppsala Vatten har intensifierat arbetet med att identifiera och åtgärda läckor på ledningsnätet. Detta är ett mycket viktigt arbete.

Det finns mycket vatten i åsen, men det är inte allt vatten som går att använda. Exempelvis kan relik saltare vatten upptäckas vid nya borrhningar eller när man borrar djupare ner.

Det är svårt att veta var alla föroreningar finns eller försöka att kartlägga allt. Det är något Uppsala Vatten träffar på då och då. Det kan då vara svårt att veta var en förorening härstammar ifrån.

Uppsala är med i ett nätverk för kommuner som drabbats av föroreningen PFAS.

Entreprenörer som ska bygga får information kring åsen och extra sårbara områden. Det är mer arbete med att ha en ås då det är mycket att tänka på i stadsplaneringen. Speciellt när staden ligger på själva åsen/grundvattentäkten. Men grundvatten är bättre då det är enklare att rena än ytvatten. Ytvatten är också känsligare för föroreningar.

Frågor

Hur mycket kostar det oss att rena för PFAS? Uppsala Vatten stängde snabbt av den del av dricksvattentäkten som var förorenad när PFAS upptäcktes. Sedan infördes rening snabbt till en ganska hög kostnad. Det kommer att presenteras av Uppsala Vatten med anledning av att ett skadeståndsanspråk ska riktas mot Försvaret. I samband med detta kommer beloppen offentliggöras.

Finns det skäl för oro angående vårt vatten? Framtida klimatförändringar. Okända ämnen som vi idag inte tänker på kan vara en risk i framtiden. Exempelvis hittades PFAS av en slump. Vad är det vi missar och inte får med i analyserna?

Problem med läkemedelsrester i vatten? En hel del går rakt igenom reningsverket. Exempelvis substansen diklofenak är väldigt miljöfarligt och svår att rena bort då 70 procent går rakt igenom verket. Akademiska sjukhuset har projekt för att försöka minska utsläppen från sjukhuset

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Datum: 2018-02-12

exempelvis via insatser i toalettstolarna som redan i det steget renar. Uppsala Vatten följer den forskning som pågår kring hur man bör rena. Vi har en stor läkemedelsindustri i Uppsala men det medför också större risker för föroreningar. Därför är det viktigt att kommunen ställer bra krav på rening.

...

§ 14**Vatten i planeringen**

Uppsala- och Vattholmaåsarna är en av Sveriges viktigaste grundvattenförekomster:

De är grundvattenresurs för större delen av befolkningen i Uppsala kommun

- Uppsala kommun saknar idag reservvattentäkter med tillräcklig kapacitet
- Riksintresse sen 2016 (dricksvattenanläggningarna)
- Vi saknar en reservvattentäkt.

Via Översiktsplanen 2016 finns uppdraget:

”Kommunen tillsammans med berörda aktörer gör i ett särskilt uppdrag kopplat till översiktsplaneringen en sammanvägd riskbedömning för hela Uppsalaåsen med en strategi för markanvändning i syfte att bevara åsen som vattenreservoar.”

Pågående arbete har fokus på att:

- Säkra stadens tillväxt samtidigt som grundvattenförekomsten är skyddad
- Miljökvalitetsnormer (MKN) för grundvattnet uppnås enligt ramdirektivet för vatten
- Grundvattnet uppfyller gränsvärden för dricksvatten enligt Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30).
- Uppsala kommuns utveckling sker så att risker som påverkar grundvattenkvaliteten i Uppsala- och Vattholmaåsarna beaktas tidigt i planeringen och hanteras

Åsen sträcker sig från Stockholm till Sundsvall.

Vi har tidigare inte tänkt så mycket på tillrinningsområden utan mest fokuserat på områden som täcks av vattenskyddsföreskrifter.

Riskhanteringsprocessen Uppsala kommun arbetar med är unik och en föregångare inom området.

Den genomförs i två etapper:

Etapp 1:

- Metod för riskhanteringsprocess
- Riskanalys för programområde Ulleråker

Etapp 2:

- Tillämpning av riskhanteringsprocessen och översiktlig riskanalys för hela tillrinningsområdet
- Riktlinjer för markanvändning ur grundvattensynpunkt för hela tillrinningsområdet

I riskanalysarbetet har man försökt vända ut och in på vad som skulle kunna hända och sedan räknat på konsekvenserna och vilka typer av föroreningar som skulle kunna bli och i vilken omfattning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Datum: 2018-02-12

Många specialister har varit involverade i arbetet, både från kommunen och konsultbolag. Viktigt att fånga upp många olika vetenskaper och kunskapsinriktningar för att förstå hur åsen och vattnet beter sig. Det är ett mycket komplext system.

Det finns en känslighetskarta som ska kunna vägleda oss i framtida planering. Kartan baseras på hur vattnet flödar och landområden som påverkar vattenkvaliteten mer eller mindre. Det finns väldigt känsliga områden som också ligger en bit från åsen, vilket också är områden där byggen planeras. Kartan visar att historiska beslut kring exploatering kanske inte var så lämpliga ur ett vattenperspektiv. Vi behöver tänka framåt och applicera det på framtida planering. Riskanalysen jämförs nu mot planeringen som finns i ÖP 2016. Utifrån riskanalysen skrivs det också riktlinjer.

...

§ 15**Diskussion**

Uppsala ligger i framkant i Sverige. Det är viktigt att förstå vilket komplext arbete detta är och hur mycket arbete som lagts ned.

Alla måste vara med och stödja det arbete och de riktlinjer som ska tas fram. Viktigt att politikerna kan göra detta. Det kommer kanske att krävas extra resurser ute på nämnderna.

För förtroendevalda är det viktigt att veta att vi nu kan göra bedömningar för markanvändning i ett tidigare skede och att vi bör använda oss av detta.

Det enda fel vi kan göra är att vi inte gör något. Även om risker skulle visa sig vara obefintliga så gör det ingen skada i att vi tar höjd för dem

Vad är det viktigaste att satsa på de närmsta åren och vilka stora beslut behöver vi fatta?

-Att skydda vattnet.

-Hitta eventuellt nya farliga ämnen.

-Hantera energiåtgången i VA-systemet.

-Dågvatten kommer att vara en aktuell fråga, ökad rening.

-Dricksvattenfrågan: Hur vi ska få ut mer dricksvatten och hur den infiltrationen ska fungera.

Behöver vi samarbeta med andra kommuner? Kommer vi behöva vi ta ansvar för andra länders dricksvattentillgång?

-Ökad säkerhet. Hur vi hanterar eventuella attacker, IT-säkerhet, mm.

...

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Datum: 2018-02-12

§ 16**Miljömålsrådets råd till kommunstyrelsen (KS), plan och byggnadsnämnden (PBN) och gatu- och samhällsmiljönämnden (GSN)**

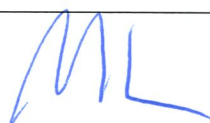
Vattenfrågan bör även fortsättningsvis ligga högt på dagordningen. Hänsyn till vår vattenförsörjning ska tas i all stadsplanering och framtida utveckling av staden. Viktigt att politikerna får information om de riktlinjer som är under framtagande och grunderna i vattenplaneringen.

Vi har fått mycket ny kunskap på senare tid. Vi bör fortsätta att bygga vidare på denna samt informera och sprida den vidare. Kanske via specifika event och till bredare målgrupper?

Kommunen bör främja och verka för forskning och nya innovationer inom vattenområdet genom att stödja att ett vattenforskningscentrum etableras.

...

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande